

Ролята на радиото и телевизията за представянето на ЕС и на неговите ценности

Препоръка на Европейския парламент до Съвета, Комисията и Европейската служба за външна дейност от 2 април 2014 г. относно ролята на радиото и телевизията за представянето на ЕС и неговите ценности (2013/2187(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид член 2 и член 21 от Договора за Европейския съюз (ДЕС),
- като взе предвид член 167 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека, приета на 10 декември 1948 г. от Общото събрание на ООН, и всички международни правни инструменти, посветени на защитата на правата на човека, включително Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права,
- като взе предвид Протокол № 29 към Договора от Лисабон относно системата на публичното радиоразпръскване в държавите членки,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз и по-специално член 11 от нея,
- като взе предвид насоките на ЕС за правата на човека,
- като взе предвид Стратегическата рамка и плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията, приети от Съвета на 25 юни 2012 г.¹,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 3 октомври 2007 г., озаглавено „Да общуваме на тема Европа в партньорство“ (COM(2007)0568), и предложението на Комисията от 3 октомври 2007 г. за междуинституционално споразумение „Да общуваме на тема Европа в партньорство“ (COM(2007)0569),
- като взе предвид своята резолюция от 25 ноември 2010 г. относно публичното радиоразпръскване в ерата на цифровите технологии: бъдещето на двойната система²,
- като взе предвид Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните

---

¹ Документ на Съвета: 11855/2012.

² ОВ С 99 Е, 3.4.2012 г., стр. 50.

медийни услуги)¹,

- като взе предвид своята резолюция от 12 май 2011 г. относно културното измерение на външната дейност на ЕС²,
- като взе предвид своята резолюция от 11 декември 2012 г. относно Стратегия за цифрова свобода в рамките на външната политика на ЕС³,
- като взе предвид своята резолюция от 13 юни 2013 г. относно свободата на печата и на медиите по света⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 24 октомври 2013 г. относно годишния доклад на Съвета до Европейския парламент относно общата външна политика и политика на сигурност⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 11 декември 2013 г. относно годишния доклад за 2012 г. относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази връзка⁶,
- като взе предвид Европейската харта за свободата на печата,
- като взе предвид своята резолюция от 22 ноември 2012 г. на тема „Разширяване: политики, критерии и стратегическите интереси на ЕС“⁷, от 12 декември 2013 г. относно доклада за напредъка на Албания от 2013 г.⁸, от 6 февруари 2014 г. относно доклада за напредъка на Босна и Херцеговина през 2013 г.⁹, от 6 февруари 2014 г. относно за напредъка на бивша югославска република Македония през 2013 г.¹⁰, от 16 януари 2014 г. относно доклада за напредъка на Исландия за 2012 г. и перспективите след изборите¹¹, от 16 януари 2014 г. относно процеса на европейска интеграция на Косово¹², от 6 февруари 2014 г. относно доклада за напредъка на Черна гора за 2013 г.¹³, от 16 януари 2014 г. относно доклада за напредъка на Сърбия през 2013 г.¹⁴, от 12 март 2014 г. относно доклада за напредъка на Турция през 2013 г.¹⁵, от 23 октомври 2013 г. относно „Европейската политика за съседство: към укрепване на партньорството. Позиция на Европейския парламент по докладите за 2012 г.“¹⁶, от 23 май 2013 г. относно възстановяване на активи на

---

¹ ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1.

² ОВ С 377 Е, 7.12.2012 г., стр. 135.

³ Приети текстове, P7_TA(2012)0470.

⁴ Приети текстове, P7_TA(2013)0274.

⁵ Приети текстове, P7_TA(2013)0453.

⁶ Приети текстове, P7_TA(2013)0575.

⁷ Приети текстове, P7_TA(2012)0453.

⁸ Приети текстове, P7_TA(2013)0596.

⁹ Приети текстове, P7_TA(2014)0102.

¹⁰ Приети текстове, P7_TA(2014)0103.

¹¹ Приети текстове, P7_TA(2014)0041.

¹² Приети текстове, P7_TA(2014)0040.

¹³ Приети текстове, P7_TA(2014)0104.

¹⁴ Приети текстове, P7_TA(2014)0039.

¹⁵ Приети текстове, P7_TA(2014)0235.

¹⁶ Приети текстове, P7_TA(2013)0446.

държавите от Арабската пролет, които се намират в преход¹, от 14 март 2013 г. относно отношенията между ЕС и Китай², и от 13 декември 2012 г., съдържаща препоръките на Европейския парламент до Съвета, Комисията и Европейската служба за външна дейност относно преговорите във връзка с новото споразумение между ЕС и Русия³,

- като взе предвид член 97 от своя правилник,
  - като взе предвид препоръката на комисията по външни работи (A7-0248/2014),
- А. като има предвид, че независимите европейски радио и телевизия предлагат на обществеността — в Европа и по света — една обща визия, подкрепят ценностите, залегнали в Договорите на ЕС, като правата на човека и основните свободи, включително свободата на изразяване, и насърчават плурализма, независимата мисъл, културното многообразие, плурализма на възгледите и основната ценност да се възпитава ненасилственото разрешаване на конфликти, толерантността и уважението, както в рамките на ЕС, така и в контекста на неговите външни отношения;
- Б. като има предвид, че всяка заплаха за независимостта на медиите, независимо дали чрез правителствена намеса, сплашване на журналисти, липса на прозрачност в структурите на собственост или поради надделяващи търговски интереси, разстройва цялостното състояние на свободата и плурализма на медиите във всяка една държава;
- В. като има предвид, че правителствата носят основната отговорност за гарантиране и защита на свободата на изразяване и на медиите, независимо от ролята на ЕС при контрола на прилагането на член 11 от Хартата на ЕС за основните права, когато държавите членки прилагат правото на ЕС; като има предвид, че в законодателството на ЕС, по-специално в Протокол № 29, приложен към Договора за Европейския съюз, е залегнало, че системата на публичното радиоразпръскване в държавите членки е пряко свързана с демократичните, социалните и културните потребности на всяко общество, както и с необходимостта от запазването на плурализма в медиите;
- Г. като има предвид, че радио-и телевизионното разпръскване, допълвано все повече от медийните услуги онлайн, е ефективен и рентабилен начин да бъде достигната обществеността в Европа и в трети страни и представлява основен източник на информация за повечето граждани в ЕС и извън него;
- Д. като има предвид, че новите цифрови и онлайн медийни платформи допринасят за увеличаване на разнообразието и плурализма и са от особено значение в държавите, в които достъпът до по-традиционните източници на информация е ограничен;
- Е. като има предвид, че европейските медии, които излъчват в международен мащаб, могат да играят важна роля в предоставянето на информация относно основните ценности на демокрацията, свободата на медиите и правата на човека по целия свят,

---

¹ Приети текстове, P7_TA(2013)0224.

² Приети текстове, P7_TA(2013)0097.

³ Приети текстове, P7_TA(2012)0505.

като обясняват различните национални възприятия, предоставят информация за политиките на ЕС, оформят истински европейска перспектива и осигуряват на обществеността надеждна и висококачествена информация, най-вече чрез своя твърд и непоклатим ангажимент за журналистическа обективност;

- Ж. като има предвид, че излъчването на радио и телевизионни предавания с цел демократизация и насърчаване на правата на човека в трети страни не попада, строго погледнато, в обхвата на медийната политика на ЕС;
- З. като има предвид, че е необходимо да се създаде съгласувана европейска стратегия за медийно излъчване в областта на външните отношения на ЕС, с оглед насърчаване на ценностите на ЕС и неговите цели като глобален участник, както и за оформянето на дебати и изграждане на разбиране по въпросите на външната политика;
- И. като има предвид, че предоставянето на първоначално финансиране от ЕС за „Европейското радио за Беларус“ и постоянната подкрепа на основата на проекти за независими радио и телевизия в трети държави са добър пример за насърчаване на свободата на изразяване и други основни права и свободи в рамките на общата външна политика и политика на сигурност;
- Й. като има предвид, че създаването на световна европейска радиослужба може да бъде много полезно, като всеобхватен инструмент за външните отношения на ЕС и за насърчаване на универсалните демократични ценности и правата на човека; има предвид, че използването на онлайн технологии би могло да улесни такава инициатива;
- К. като има предвид, че ЕС подкрепя международния новинарски канал, Евронюз, който излъчва на 13 езика, се разбира от 53 % от световното население, се разпространява в 410 милиона домакинства и 155 държави, разполага със спътниково покритие в целия свят, който е водещият канал по отношение на потенциалната публика в Европа, както и сред неарабските информационни канали в арабските страни и в страните в Африка на юг от Сахара и е достъпна безплатно в световен мащаб чрез различни мобилни устройства;
- Л. като има предвид, че ЕС има договор за услуги с Евронюз от 2005 г. насам, като му предоставя основно финансиране в размер на 5 млн. EUR годишно за производството и излъчването на редица програми по европейски въпроси; като има предвид, че два други договора за услуги в размер на 5 млн. евро годишно бяха подписани през 2007 г. и 2009 г. за период от пет години за предаванията на Евронюз съответно на арабски и на фарси; като има предвид, че през декември 2010 г. ЕС и Евронюз подписаха многогодишно рамково споразумение за партньорство; като има предвид, че финансовият принос от Комисията за Евронюз за 2013 г. бе уреден с решението на Комисията от 8 май 2013 г. относно приемането на изменената работна програма за 2013 г. в областта на комуникациите, имащо силата на решение за финансиране (C(2013)2631); като има предвид, че по оценки приходите Евронюз за 2014 г. се състоят от лицензионните такси на акционерите (9 %), търговски печалби (49 %) и финансиране от Комисията и нейните различни генерални дирекции (42 %);
- М. като има предвид, че редакционната независимост от всякаква политическа намеса,

наред с безпристрастността, многообразието и зачитането на зрителите, е ключов елемент на Годишната декларация на Евронюз за ангажимент към зрителите¹;

- Н. като има предвид, че през 2009 г. Комисията направи оценка на основния договор на Евронюз, който потвърди уникалния и рентабилен статут на Евронюз като пан-европейски доставчик на новини, който достига до повече зрители в Европа, отколкото неговите конкурентни международни новинарски канали²;
1. Отправя следните препоръки към Съвета, Комисията и Европейската служба за външна дейност:
- а) да разберат значението на свободните европейски медии, и по-специално на финансово устойчивите и независими обществени услуги за радио- и телевизионно разпространение, за насърчаването на демократичните ценности на ЕС и информирането на обществеността относно политиките и целите в областта на ОВППС, най-вече чрез по-добро разбиране на въпросите, които обединяват и разделят Европа и сближават европейските граждани по отношение на тяхното разбиране на външната политика;
  - б) да създадат съгласувана и стабилна стратегия на ЕС за радио- и телевизионните медии в контекста на външните отношения на ЕС, като по този начин се насърчават свободата на изразяване и медийният плурализъм и се поддържат и укрепват демокрацията и правата на човека в Европа и в трети държави; да направят посочената стратегия за радио- и телевизионно разпръскване интегриран инструмент на ОВППС;
  - в) да определят като част от тази стратегия специфичен подход за европейските радио и телевизия – въпреки независимостта на медиите и правомощията на държавите членки да предоставят, да определят и да организират обхвата на публичното радио и телевизия – който:
    - i) поощрява създаването в трети държави на благоприятна медийна среда за развитието на независими и професионални радио и телевизия;
    - ii) насърчава европейските радио и телевизия, излъчващи в международен план:
      - да извършват своята дейност в плуралистична и конкурентоспособна медийна среда – като разполагат с непосредствен достъп до актуални новини от първа ръка, са в състояние да се възползват от предимствата на най-новите технологии и запазват водещата си роля в рамките на цифровата революция – и да създават автентично и разнообразно съдържание;
      - да бъдат независими в редакционно отношение;
      - да се придържат към харта за радиото и телевизията, която изисква точно и обективно отразяване на събитията и балансирано и

---

¹ <http://www.euronews.com/services-ue/>

² <http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=E-2010-3324>

изчерпателно представяне на разнообразието на ЕС и неговите държави членки, и да се придържат към журналистически кодекс със специален акцент върху политиките, чиято цел е да се гарантира журналистическа независимост, точност и балансираност, и в това отношение да установят свои собствени независими кодекси на поведение и да определят редакционните насоки;

- да предлагат платформа за обмен на мнения и дебати, отнасящи се до социално и/или политически актуални въпроси, като по този начин водят и дават форма на дебата от европейска гледна точка благодарение на широка мрежа от кореспонденти и стимулират обществен интерес и участието на гражданите;
  - да използват различни методи за разпространение на информационни и дискуссионни програми, включително телевизия, радио, интернет, онлайн излъчване, социални медии и мобилни платформи, с оглед осигуряването на възможно най-широк кръг от обществена аудитория извън ЕС;
  - да отразяват по подходящ начин разнообразието на мнения и контекст в ЕС, включително и на възгледите и реалностите на новите държави членки;
  - да играят активна роля в обучението на бъдещи водещи европейски и неевропейски журналисти;
  - да не се страхуват да разглеждат сериозните въпроси в дълбочина и да представят обективната реалност от различни гледни точки;
- г) да имат предвид, че Евронюз, с широката си мрежа от национални радио и телевизионни оператори и широкото си разпространение, има потенциал да играе важна роля в медийния пейзаж и в стимулирането на дебата за Европа, включително в трети държави; да отчетат също така обаче, че за да изпълнява тази роля, Евронюз следва:
- i) да разполага със средства за продължаване на дейността на различни езици, включително и на неевропейски езици;
  - ii) да продължи да се стреми да укрепва своята редакционна независимост;
  - iii) да разполага със средства за насърчаване на възможностите за образование и обучение на журналисти във връзка с европейските въпроси и да продължи да предлага възможности за обучение за външни журналисти, особено чрез проекта за мрежа на Евронюз;
  - iv) да бъде допълнително укрепен финансово и структурно, за да може да функционира на равнище, сравнимо с това на информационните канали в световен мащаб;
  - v) да публикува на своя уебсайт отчет за приходите си, за да се осигури

прозрачност на дейността му;

- д) да насочат проектно финансиране от ЕС като външна помощ към онези радио- и телевизионни оператори, които вече спазват и работят в съответствие с най-високите стандарти за журналистическа независимост, точност и балансираност и които насърчават ценностите на ЕС, както и за проекти, които ще дадат възможност на тези оператори, които изостават по отношение на независимост, точност и устойчивост, да постигнат тези стандарти, като имат предвид, че оценката на резултатите според измерими критерии следва да бъде предварително условие за всякакво допълнително финансиране;
  - е) да стартират процес на размисъл на равнище ЕС с цел създаване на световна европейска радиослужба;
  - ж) систематично да разглеждат въпроса за ограниченията на свободата на медиите във всички двустранни срещи със съответните трети държави, за да се постигне максимално въздействие на предложената стратегия на ЕС за радио- и телевизионните медии в контекста на външните отношения на ЕС;
  - з) да повишават осведомеността на държавите членки относно значението на радиото и телевизията за външните отношения на ЕС и да търсят начини за координиране на предложената стратегия на ЕС с действията и стратегиите на държавите членки в тази област с цел да се повиши съгласуваността;
  - и) да работят за създаването на благоприятна медийна среда в третите държави, както и за развитието на независими и професионални радио и телевизия;
  - й) да реагират бързо, когато сателитните сигнали на европейските медии, излъчващи в международен план, са заглушавани в трети държави, както и когато правителствата на трети държави спрат излъчването на европейски медии;
2. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията и на Европейската служба за външна дейност, както и за сведение на държавите членки.